

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОЛОГІЇ**

Матеріали XI науково-практичної інтернет-конференції

**«Актуальні напрямки та проблеми у технологіях
вирощування продукції рослинництва»**

25 листопада 2021 року

Полтава

ЗМІСТ	
Бараболя О. В. Посівні якості насіння та врожайність пшениці озимої залежно від строків сівби та обробки біологічними препаратами	5
Барат Ю. М., Бурахіна І. О. Продуктивність сортів малини залежно від удобрення	7
Барат Ю. М., Козелько М. О. Продуктивність гібридів соняшнику	10
Гангур В.В., Гангур М.В., Хорошун М.Г. Формування продуктивності ячменю ярого залежно від способів основного обробітку ґрунту	13
Гангур В. В., Космінський О.О., Оплачко Д. В. Формування насінневої продуктивності соняшнику залежно від доз мінеральних добрив	16
Гангур В.В., Котляр Я.О., Іщенко О.Г. Ефективність протруйників за передпосівної обробки насіння пшениці озимої	19
Гангур В. В., Поляков І.А., Яковина В. С. Формування продуктивності гібридів соняшнику різних груп стиглості залежно від системи удобрення	23
Кирлиця А.О., Руденко В.В. Вплив мікродобрив на продуктивність кукурудзи	26
Марініч Л.Г., Пояркова Ю.Ю. Використання методу гібридизації при створенні вихідного матеріалу горошку посівного (озимого)	29
Марініч Л.Г., Хмельницький Є.Є. Сенько О.В., Формування насінневої продуктивності сортів стоколосу безостого селекції Полтавської державної сільськогосподарської дослідної станції ім. М.І. Вавилова ІС І АПВ НААН.	32
Рибальченко А.М., Чуб Є.В. Особливості формування насінневої продуктивності сої залежно від сортових особливостей	36
Філоненко С.В., Колісник В.В. Ефективність мікродобрив на висадках буряків цукрових	39
Філоненко С.В., Мотренко М.В. Оптимізація захисту посівів буряків цукрових від бур'янів	
Філоненко С.В., Осетров С.В. Ефективність регуляторів росту на посівах кукурудзи	

Бібліографічний список

1. Карпенко В.П., Грицаєнко З.М. Притуляк Р.М. та ін. Біологічні основи інтегрованої дії гербіцидів і регуляторів росту рослин. Умань., Сочінський, 2012. – 357 с.
2. Бараболя О.В. Використання біологічних препаратів у органічному землеробстві Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору» – Полтава, 2021. С. 24-26
3. Герман М.М. Поліпшення посівних якостей насіння пшениці м'якої озимої залежно від передпосівної обробки насіння. Вісник Полтавської державної аграрної академії. №4. 2011. С.54-57.
4. Бараболя О.В. Ефективність застосування біопрепаратів на зерні пшениці. Міжнародна науково-практична конференція "Захист і карантин рослин: історія та сьогодення". 24-25 листопада 2020 р. С.107-109.

Barabolia O.V. Study of the impact of pre-sowing treatment of wheat seeds with biological products and compliance with the optimal sowing dates to obtain high yields at the lowest cost and withstand competition in the market.

УДК 634.71:631.526.3:631.559:631.8

ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРТІВ МАЛИНИ ЗАЛЕЖНО ВІД УДОБРЕННЯ

Барат Ю. М., кандидат с.-г. наук., доцент кафедри селекції, насінництва і генетики

Бурахіна І. О., здобувач вищої освіти СВО Магістр

Полтавський державний аграрний університет

Проведеними дослідженнями встановлено найкращий сорт малини для конкретних ґрунтово-кліматичних умов. Так, за врожайністю (8,91 т/га) протягом 2019-2021 рр. можна відмітити сорт малини Глен Емпл із внесенням Карбаміту + Кристалон особливий, який було також виділено за елементами продуктивності.

Актуальність теми. Малина є цінним продуктом харчування і користується постійним попитом у населення. Її ягоди мають стійкий приємний аромат, гармонійний смак за вмістом цукру та кислоти. У ягодах міститься значна кількість мінеральних елементів, у тому числі гематогенних 'Fe' і 'Cu', є вітаміни А, С, В2, В9, РР, Е. Ефірні олії малини володіють сильними бактерицидними властивостями [1].

Існуючі сорти мають недостатню пристосованість до ряду несприятливих факторів зовнішнього середовища (вимерзання рослин взимку,

зниження продуктивності в жаркий і сухий період вегетації). Також важливим агротехнічним заходом є удобрення малини, боротьба з шкідниками та хворобами. Ці фактори обмежують розширення площ малини та обмежують збільшення виробництва її ягід [2-3].

Мета роботи – вивчення елементів продуктивності та врожайності сортів малини залежно від удобрення у виробничих умовах.

Матеріали і методика досліджень. Дослідження були проведені у виробничих умовах Кременчуцького району Полтавської області протягом 2019-2021 рр. із вивчення сортів малини за рівнем формування елементів продуктивності (кількість пагонів в кущі, кількість латералів на пагоні, кількість ягід на латералі, середня маса ягоди, середня маса ягід з одного куща) та врожайності залежно від удобрення.

Двофакторний лабораторно-польовий дослід проводили за схемою:

Сорти: Новина Кузьміна, Октавія та Глен Емпл.

Удобрень: Карбаміт, Карбаміт + Кристалон особливий.

Дослідні насадження були закладені у триразовому повторенні. Схема садіння малини становила – $3,0 \times 0,5$ м.

Результати досліджень. До показників потенційної продуктивності малини відносять кількість пагонів в кущі, яка за роки досліджень в середньому становила – 5,5 шт. На варіантах із внесення Карбаміту + Кристалон особливий формування кількості пагонів в кущі було більш інтенсивнішим за внесення лише Карбаміту. Так, дана ознака була більшою на 0,1 шт., порівняно з варіантами внесення основного удобрення. Найбільша кількість пагонів в кущі відмічена у сорту малини Глен Емпл (5,5 та 5,7 шт. відповідно).

Кількість латералів на пагоні сортів малини варіювала таким чином: у 2019 р. – 11,0-11,6 шт., у 2020 р. – 11,2-11,9 шт. та у 2021 р. – 11,3-12,1 шт. Найбільша кількість латералів на пагоні спостерігалася у сорту Глен Емпл (11,7 і 11,9 шт. відповідно з внесенням Карбаміту та із застосуванням Карбаміт + Кристалон особливий). Використання підживлення збільшувало кількість латералів на плодоносному пагоні. Так, на варіантах із основним удобренням дана ознака в середньому за три роки досліджень становила – 11,4 шт., на варіантах з підживленням – 11,6 шт., що на 0,2 шт. менше.

Кількість ягід на латералі у досліджуваних сортів малини знаходилася у межах: у 2019 р. – 6,1-6,4 шт., у 2020 р. – 6,3-6,6 шт. та у 2021 р. – 6,4-6,8 шт. Найбільша кількість ягід на латералі відмічена у сорту малини Глен Емпл (6,3-6,8 шт.), найменшу у сорту Новина Кузьміна (6,1-6,5 шт.). На варіантах з внесення Карбаміту + Кристалон особливий даний показник був більшим та становив в середньому за роки досліджень – 6,5 шт., на ділянках без підживлення на 0,2 шт. менше (6,3 шт.).

Показник середня маса ягоди характеризує крупність плодів малини, який за роки досліджень знаходився у межах – 2,2-3,3 г. Найбільша маса ягоди також була у сорту Глен Емпл – 2,4-3,3 г. Найменша дана ознака була відмічена у сорту Новина Кузьміна 2,2-3,0 г.

Маса ягід з одного куща малини за роки досліджень коливалася у межах: у 2019 р. – 0,75-1,08 кг, у 2020 р. – 0,85-1,30 кг та у 2021 р. – 1,13-1,63 кг. Найбільшою масою ягід з одного куща протягом 2019-2021 рр. відзначався сорт малини Глен Емпл – 0,92-1,63 кг, найменшою сорт Новина Кузьміна – 0,75-1,23 кг. Удобрення також істотно вплинуло на масу ягід з куща. Так, у сортів на яких застосовували внесення Карбаміту та Кристалону особливого даний показник в середньому становив – 1,18 кг, а у сортів де підживлення Кристалонем особливим не проводили – 1,02 кг, що на 0,16 кг менше.

На врожайність малини впливають сортові властивості, якість садивного матеріалу та елементи технології вирощування, зокрема удобрення. Тільки дотримуючись відповідної агротехніки можна досягнути великих та стабільних урожаїв малини.

Урожайність сортів малини знаходилася в таких межах: у 2019 р. – 5,02-7,22 т/га та була найменшою, у 2020 р. – 5,67-8,66 т/га, а в 2021 р. була найбільшою – 7,55-10,86 т/га. Згідно проведених нами досліджень виявлено, що на врожайність малини впливають біологічні властивості сортів. Так, серед сортів, які вивчалися більш врожайним був сорт Глен Емпл. На ділянках з підживленням його врожайність за роки досліджень становила – 8,91 т/га, без підживлення – 7,68 т/га. Найменшу врожайність мав сорт малини Новина Кузьміна – 6,88 т/га і 6,08 т/га відповідно. Вплив на формування врожайності також мало удобрення. Так, на варіантах із внесенням Карбаміту і Кристалону особливого, в середньому за роки проведення досліджень, врожайність була 7,84 т/га, без підживлення – 6,84 т/га, що на 1,0 т/га менше.

Висновок. Згідно проведених досліджень з вивчення сортів малини залежно від удобрення протягом 2019-2021 рр. нами зроблені наступні висновки:

1. Найбільшою продуктивністю за роки досліджень характеризувався сорт малини Глен Емпл.
2. Суттєве підвищення показників продуктивності малини спостерігалось на варіантах із внесенням Карбаміту + Кристалон особливий.

Бібліографічний список

1. Кондратенко П. В., Надточій І. П. Калина, малина, ожина та обліпіха. Київ : Преса України, 2002. 78 с.
2. Марковський В.С., Бахмат М.І. Ягідні культури в Україні. Кам'янець-Подільський : ПП «Медозбори-2006», 2008. 200 с.
3. Уланчук В. С. Споживчий ринок плодоягідної продукції: стан та перспективи розвитку. *Вісник економічної науки України*. 2011. 161 с.

Barat Yu. M., Burakhina I. O. By conducted research established the best variety of raspberries for specific soil and climatic conditions. So, by yield (8.91 t/ha) during 2019-2021, we can note the raspberry variety Glen Empl with the introduction of Urea + Kristalon special, which was also stood out in terms of yield.